

10/2020

PARTNER

MIKROKREDITNA FONDACIJA

BILTEN

10 Oktobar

2020

“Mudro do mikrokredita” i ove godine sa Partner MKF

Pod pokroviteljstvom Mikrofinansijskog centra (MFC) – međunarodne organizacije iz Varšave, održana je i ove godine, sedma po redu kampanja međunarodnih standarda zaštite korisnika kao i finansijskih edukacija. Mikrofinansijski centar (MFC) okuplja 111 organizacija (od kojih su njih 77 članice MFI-ja) iz 36 zemalja, koje zajedno pružaju odgovorne mikrofinansijske usluge za preko 1.000.000 korisnika sa smanjenim prihodima.

Učesnici kampanje “Mudro do kredita” su i ove godine, aktivno komunicirali sa postojećim i potencijalnim korisnicima i stanovništvom, pružajući im potrebne informacije. Ovom aktivnošću su nastojali da što većem broju korisnika mikrokredita i onima koji to žele postati, na jednostavan način pokažu, kako što efikasnije upravljati ličnim finansijama. Ova kampanja objedinjuje jednostavan niz pitanja, koja svaki korisnik treba sebi da postavi prije nego što uzme kredit, a sve u cilju da se korisnici razumno i sigurno zadužuju. Kampanja je u 2020. godini kao i svake godine počela 1. i trajala sve do 31. oktobra.

“Cilj ove promocije, ove kampanje je, ne samo edukovati naše korisnike i potencijalne korisnike, nego sveukupno stanovništvo, po pitanju zaduživanja. Kampanja kao i ranijih godina, nastoji svakom korisniku dati odgovore koji će mu olakšati izbor, kako donijeti najbolju odluku za mikrokredit, odnosno, koliki će uzeti iznos, koji će moći uredno vraćati, a sve u skladu sa svojim potrebama i mogućnostima.

Da li uzeti mikrokredit odmah ili kasnije, koji je to momenat kada treba podići mikrokredit, na koji vremenski period opteretiti kućni budžet, koliki iznos planirati. Sve su to pitanja, koja pokazuju, koliko mudro moramo da se raspitamo kada donosimo odluku o zaduživanju. Partner mikrokreditna fondacija se i ove godine aktivno uključila u kampanju „Mudro do kredita“.

Partnerovi kreditni službenici su u ovom mjesecu, bili na raspolaganju svima, koji žele da nauče kako da se sigurno i odgovorno zadužuju i upravljaju kućnim budžetom. Naš zadatak je da, pored plasiranja mikrokredita, svakodnevno edukujemo i dajemo savjete korisnicima naših usluga, na šta treba da obrate pažnju prije nego što odluče da podignu mikrokredit. Kao odgovoran pružalac usluga, Partner MKF to radi već 23 godine, što je i naše trajno opredjeljenje. Zahvaljujemo se pokrovitelju na podršci u realizaciji ovog, za nas, izuzetno važnog projekta“ - izjavio je Senad Sinanović, direktor Partner mikrokreditne fondacije.

HARMONIZACIJA PROPISA JE VIŠE NEGO POTREBNA

Senad Sinanović, direktor Partner mikro kreditne fondacije

1. Kako ocjenjujete poslovanje vaše MKO u ovoj godini obilježenoj pandemijom koronavirusa?

Uzmemo li u obzir da ova godina protiče u znaku pandemije COVID-19, ipak smo osigurali finansijsku stabilnost, a što je još i važnije, korisnicima, koji su imali finansijske poteškoće, omogućena je odgoda plaćanja obaveza po mikrokreditima. Ukinuti su troškovi obrade kredita na svim proizvodima, odnosno, smanjili smo EKS. Korisnicima je odobreno oko 4.700 posebnih mjera, najvećim dijelom moratorija, po nižoj EKS nego što je inicijalno ugovoreno, što im pomaže da prevaziđu krizni period. Društveno odgovorno poslovanje Partner mikro kreditne fondacije došlo je do posebnog izražaja u uslovima pandemije COVID-19. Donirali smo 15 termalnih kamera i zaštitnu opremu zdravstvenim ustanovama širom BiH, donirali smo 150 laptopa učenicima iz socijalno ugroženih porodica, kako bi mogli pratiti online nastavu, a u toku je i aktivnost donacije 60 servera školama, kao podrška održavanju online nastave i u narednom periodu. U toku je i pribavljanje sredstava od kreditora, koja će biti iskorištena za pomoć korisnicima kroz beskamatno mikrokreditiranje i bez ikakvih drugih troškova. Svakako nam predstoji izazov na duži period, kako prevazići sve poteškoće, koje će pandemija ostaviti na naše korisnike.

2. Nesporan je potencijal mikrokreditnog sektora u pogledu institucionalnih kapaciteta s jedne strane i izražene tražnje od strane velikog broja klijenata koji nemaju pristup tradicionalnim bankama. Šta je, po Vama, razlog da mikrokreditni sektor ima skroman tržišni udjel u finansijskom sektoru BiH?

Mikrokreditni sektor u BiH itekako ima potencijal za dalji rast i razvoj. Ali, da bi se potencijal ovog sektora iskoristio u potpunosti za dobrobit korisnika, neophodno je prilagoditi zakonski okvir, koji će omogućiti dalji razvoj sektora, kako bi se povećala finansijska uključenost. Partner vidi veliki potencijal u finansiranju poljoprivredne proizvodnje kao i unapređenje uslova života korisnika, energijskoj efikasnosti, gdje smo lider na tržištu. Proširenje usluga, koje mogu pružati mikrokreditne organizacije, bi moglo dovesti do smanjenja cijene na mikrokredite te na taj način uticati na poboljšanje materijalnog položaja korisnika, a što je i krajnji cilj mikrokreditiranja.

3. Posljednjih godina činjeni su napori da se unaprijedi zakonska regulativa bitna za poslovanje u finansijskom sektoru. Da li ste zadovoljni aktuelnim pravnim okvirom za djelovanje MKO? Ako niste, šta mislite u kojim segmentima je potrebno poboljšati postojeći pravni okvir?

Posljednji put Zakoni o MKO su usvojeni 2006. godine. Zakon u RS je izmijenjen 2011. godine, dok Zakon u FBiH nije do danas izmijenjen. Entitetski zakoni i podzakonska akta, na različit način regulišu neka bitna pitanja, što je dovelo do nejednakih uslova poslovanja mikrokreditnih organizacija sa sjedištem u FBiH i RS. Da budem precizniji, MKO sa sjedištem u FBiH imaju nepovoljniji položaj. Postoje napori i volja od strane nadležnih institucija da se to u narednom periodu harmonizira, te se nadamo da će uskoro doći do izjednačavanja ambijenta da bude isti za sve učesnike na tržištu. Jedan od osnovnih ciljeva mikrokreditiranja jeste finansijska inkluzija stanovništva koje uopšte nema ili ima ograničen pristup tzv. tradicionalnim finansijskim institucijama. Naš najveći izazov u pogledu finansijske uključenosti stanovništva su propisi, koji regulišu sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma, odnosno tumačenje i provedba istih, a gdje je isto tako prisutan različit pristup u zavisnosti u kojem entitetu je sjedište MKO.

Smjernice FATF-a, o mjerama za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, te finansijska inkluzija, opisuju finansijsku inkluziju kao pružanje pristupa odgovarajućem nizu sigurnih, prikladnih i pristupačnih finansijskih usluga ugroženim i drugim ranjivim skupinama. To uključuje osobe s niskim primanjima, osobe iz ruralnih područja i osobe bez dokumenata, koje su nedovoljno uslužene ili su isključene iz formalnog finansijskog sektora. Finansijska uključenost omogućuje im učinkovito upravljanje novcem, bez obzira na razinu dohotka ili socijalni status. Također uključuje stavljanje šireg raspona finansijskih proizvoda i usluga na raspolaganje, pojedincima, koji trenutno imaju pristup samo osnovnim finansijskim proizvodima. Iako njihov tačan učinak još nije jasan, čini se da politike i inicijative finansijskog uključivanja predstavljaju važan aspekt borbe protiv pranja novca i finansiranja terorizma. Globalna mreža za AML / CFT, dobro je svjesna činjenice da obaveze pranja novca mogu u nekim slučajevima ograničiti pristup finansijskim uslugama nekim dijelovima stanovništva, posebno u zemljama s tržištima u nastajanju, koja još uvijek razvijaju svoj finansijski sustav. Značajan problem u ovom pitanju je problem, koji se odnosi na „izbjegavanje rizika“, gdje finansijske institucije umjesto primjene pristupa temeljenog na riziku, radije odbijaju klijente, a što može dovesti do još većeg rizika. Ova ograničenja pristupa formalnim finansijskim uslugama posljedično dovode do okretanja klijenata ka neformalnim i nereguliranim finansijskim uslugama, čime se u potpunosti izbjegava primjena mjera za borbu protiv pranja novca i finansiranja terorizma [“https://www.coe.int/en/web/moneyval/implementation/financial-inclusion](https://www.coe.int/en/web/moneyval/implementation/financial-inclusion). Dakle, jasno u svojim preporukama MONEYVAL usmjerava zemlje, koje su članice ove mreže, a tu spada i BiH da samo sprovođenje propisa sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma ne bi trebalo da dovede do finansijske isključenosti, već štaviše, trebalo bi raditi na tome da se te grupe uključe u formalne finansijske tokove, jer se na taj način mogu pratiti njihove aktivnosti. U suprotnom te osobe će biti primorane da finansijske usluge koriste iz neformalnih i nereguliranih izvora, čime se bitno povećava rizik pranja novca i finansiranja terorizma za cijelu zemlju. Pri tome apsolutno ne treba zanemariti rizik pranja novca i finansiranja terorizma i potrebno je provoditi mjere sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, zasnovane na riziku, te zaštititi sistem, ali u isto vrijeme omogućiti i finansijsku uključenost kategorija koje nisu uključene ili imaju ograničen pristup svim finansijskim uslugama.

4. Svjedoci smo brzih promjena u finansijskom sektoru, naročito u ovoj godini osjeti se uticaj novih tehnologija na razvijanje novih finansijskih usluga i poboljšanje pristupa finansijskim uslugama. Da li vaša MKO poduzima neke korake u tom pravcu?

Digitalizacija finansijskih institucija omogućava klijentima lakši pristup finansijskim proizvodima. Partner MKF prati sve tehnološke novitete i nastoji da iste primijeni u praksi, kako bi svojim korisnicima omogućila pristup finansijskim uslugama i putem digitalnih kanala. Stanovništvo u Bosni i Hercegovini u velikoj mjeri koristi internet i društvene mreže, što je pokazatelj je da je društvo u BiH itekako spremno za digitalizaciju finansijskih usluga. Međutim, za kompletnu uslugu je potrebno da se određeni propisi izmijene, jer bez toga ne možemo napraviti značajniji napredak u po ovom pitanju.

5. Koje su, po Vašem mišljenju, perspektive razvoja mikrofinansijskog sektora uopće, imajući na umu vrijeme u kojem živimo i brze promjene koje se dešavaju u svim društveno-ekonomskim segmentima života?

Mikrokreditni sektor u BiH itekako ima potencijal za dalji rast i razvoj. MKO se moraju prilagoditi trendovima, posebno digitalizacije i automatizacije u smislu lakšeg i jednostavnijeg pružanja usluga klijentima. Energijska efikasnost je definitivno veliki potencijal i za MKO, koji će u narednom periodu biti još više izražen, kako raste svijest građana. Uz uslove, koje postavlja EU, te očekivane podsticaje od strane države u ovom segmentu, rast će i sama potražnja za ovim investicijama. Partner MKF se pozicionirao kao lider u ovom segmentu, te u narednom periodu planiramo da još više ojačamo našu ulogu u promociji mjera energijske efikasnosti, koje imaju pozitivan efekt i na smanjenje zagađenosti vazduha, smanjenje troškova hlađenja i grijanja te povećanja samog komfora.

Ublažavanje uticaja COVID-a 19

Partner MKF Tuzla, je jedna od dvije mikrokreditne institucije, putem kojih će se klijentima, privatnim preduzetnicima i mikro preduzećima u Bosni i Hercegovini, usmjeriti sredstva, obezbjeđena od strane Njemačke razvojne banke KfW. Sredstva su namijenjena za ublažavanje negativnih posljedica pandemije izazvane virusom COVID-19.

U nastavku prenosimo saopštenje za javnost KfW-a:

29.10.2020

Saopštenje za javnost

Ublažavanje uticaja COVID-a 19 na MMSP (MICMSME)

29. oktobra 2020. godine: Njemačka razvojna banka KfW i Savjet ministara Bosne i Hercegovine, zastupan od strane Ministarstva finansija i trezora su potpisali ugovor za novi Program- Ublažavanje uticaja COVID-a 19 na MMPS (MICMSME) - u iznosu od 5 miliona eura.

U ime njemačkog Saveznog ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj- BMZ, KfW je obezbijedio Bosni i Hercegovini sredstva u iznosu od 5 miliona eura za ublažavanje negativnih posljedica pandemije, izazvane COVID-om 19 za privatne preduzetnike, mikro, mala i srednja preduzeća u Bosni i Hercegovini. Program će se sprovesti u okviru Evropskog fonda za Bosnu i Hercegovinu (EFBH) i služiće kao prva pomoć MMSP-ima u finansiranju mjera za prevladavanje učinaka pandemije na poslovanje. U prvoj fazi Programa, privatni preduzetnici, kao i mikro i mala preduzeća u svim poslovnim sektorima, će dobiti beskamratne zajmove do 25.000 eura, koji će se usmjeravati kroz dvije mikrokreditne institucije, Mikrofin iz Banja Luke i Partner MKF iz Tuzle. Zajmovi, bez naknada krajnjim zajmoprimcima, predstavljaju karakter Programa, hitne mjere za pomoć MMSP-ima u nevolji. Maksimalno dospijeće zajmova krajnjim zajmoprimcima će biti tri godine.

Program će učinkovito doprinijeti pružanju pomoći preduzećima u Bosni i Hercegovini, čije je poslovanje pretrpilo značajnu štetu zbog COVID-a 19, što se odrazilo i na ekonomiju.

Njemačka vlada razmatra drugu fazu Programa početkom 2021. god., tj. dopuniće postojeća sredstava od 5 miliona eura dodatnim sredstvima, koja će se pozajmljivati putem banaka.

KfW je jedna od vodećih svjetskih i jedna od najiskusnijih razvojnih banaka. Njemačka savezna vlada ima 80% udjela, a njemačke savezne države imaju 20% udjela u banci, koja je osnovana kao institucija javnog prava 1948. godine.

Razvojna banka KfW sprovodi projekte finansijske saradnje (FC) sa zemljama u razvoju u ime njemačke savezne vlade. 1003 zaposlena u sjedištu i 409 stručnjaka u 68 regionalnih kancelarija, saraduje sa partnerima širom svijeta. Cilj je boriti se protiv siromaštva, osigurati mir, zaštititi životnu sredinu i klimu, kao i osigurati pravednu globalizaciju. KfW je kompetentan i strateški savjetnik za trenutna pitanja razvojne politike.

Efikasno korištenje energije uz Partner MKF

Efikasno korištenje energije podrazumijeva primjenu energetski efikasnih materijala, uređaja, sistema i tehnologija koji su dostupni na tržištu, s ciljem smanjenja utroška energije uz postizanje istog efekta (toplotnog, rashladnog, rasvjete, procesa kuhanja, pranja...). Partner MKF već 10 godina omogućava kreditiranje projekata energijske efikasnosti na individualnim stambenim objektima. Najčešće se financiraju mjere zamjene stolarije, postavljanje izolacije na vanjskim zidovima i promjena sistema grijanja. Pored ušteda u energiji, smanjenju emisije štetnih plinova, ulaganje u mjere energijske efikasnosti donosi i povrat u iznosu od 15-20%

Zeman Kešetović iz Srebrenika se i sam uvjerio u višestruku isplativost ovakve investicije. Od Partner MKF je 2020. godine, dobio je mikrokredit za energijsku efikasnost i 15 % povrata na investiciju obnove vanjske stolarije.

„Smanjili smo troškove energije za 30%. Ulaganje u energijsku efikasnost se višestruko isplati” kaže gospodin Zeman i da je uz pravog partnera sve lakše.

„Ova poruka da se kroz ulaganje u energijsku efikasnost povećava komfor doma i ostvaruju uštede je u ovom momentu najmanje što svi možemo učiniti za buduća pokoljenja, ali mi kao društveno odgovorna firma i jedan od lidera na ovom polju, imamo dugoročne projekte, kojima našim klijentima nudimo mogućnost rješavanja problema energijske efikasnosti, a samim tim doprinosimo čistijem okolišu“, istakao je direktor Fondacije Senad Sinanović.

https://www.youtube.com/watch?v=o_Xrq1sSPbo

Emina Fajić koristi svaku priliku za edukaciju o poljoprivredi

Emina Fajić živi sa sinom Almirom u domaćinstvu u naselju Poljice opština Lukavac. Nažalost prošle godine je ostala bez muža. On se bavio poljoprivrednom proizvodnjom, pa je nakon njegove smrti Emina nastavila da se brine o gazdinstvu. Glavna podrška joj je sin jedinac Almir, koji je doskora radio u jednoj lokalnoj firmi. Emina i Almir od redovnih primanja u domaćinstvu imaju samo minimalnu penziju. Prepušteni su sami sebi i bore se za osnovnu egzistenciju.

Kako nam Emina reče, kroz suze, sve je lakše bilo dok je Azem bio živ. Nesreća ih je zadesila, ali moraju da se bore kako bi se mogli prehraniti. Ona nam je ispričala da se od poljoprivrede može zaraditi i obezbijediti hrana, ali je brinu režije, jer ide zima, umanjena je poljoprivredna proizvodnja, a zbog sinovog otkaza Emina je izgubila povjerenje u institucije i ljude.

Fajići nisu navikli da im neko pomaže, sve što su stekli je od vlastitog rada. Emina i Almir posjeduju 7 dunuma zemlje, koju obrađuju, imaju plastenik od 400 m², traktor i priključke za obradu zemlje. Sve su to nabavili radeći na zemlji.

U plasteniku proizvode paradajz i papriku, koju rasprodaju u susjedstvu. Također, proizvode povrće na otvorenom kao što su: krompir, luk, grah, mrkvu i začinsko bilje, a na površini od 0,5 dunuma proizvode krastavce kornišone, za koje imaju redovan otkup i isplatu od ugovorenog otkuplivača.

U momentu kada su Fajiće snašli problemi nakon što je Almir ostao bez zaposlenja, od USAID-a i Partner MKF su dobili plastenik, koji je došao u pravom trenutku za zimsku sadnju povrća salate, luka i špinata.

Proizvodnja povrća u zimskoj sezoni će im pomoći da obezbijede dodatni izvor prihoda. Emina koristi svaku priliku da proširi znanje u poljoprivredi, pa naročito obradovana satznanjem da će uz donirani plastenik, imati i besplatne savjete o poljoprivredi i finansijama. Emina, sve edukacije, koje su do sada organizovane na tom području redovno prati, zapisuje i uči, te je tako stekla znanje i iskustvo u plateničkoj proizvodnji povrća. Stečeno znanje primjenjuje na vlastitom imanju.

Emina se zahvaljuje Partneru i USAID-u na doniranom plasteniku, a posebno na redovnim edukacijama o poljoprivrednoj proizvodnji, koje su organizovane u okviru ADA projekta.

Donatori

	European Microfinance Network (EMN), Francuska
	European Microfinance Platform, Luksemburg
	European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)
	European Fund for Southeast Europe (EFSE), Holandija
	Evangelische Zentralstelle für Entwicklungshilfe E.V. (EZE), Bon - Njemačka
	Fondacija za održivi razvoj (OdRaz), LIP-Projekat Lokalne inicijative (LOIN)
	Fondazione Giordano Dell Amore, Italija
	Frankfurt school of finance & management, Njemačka
	Habitat for Humanity Int.Inc Atlanta USA
	International Rescue Committee (IRC), SADThe
	Intercooperation Schweiz, Švicarska
	Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW), Njemačka
	Microfinance Centre (MFC), Poljska
	Mercy Corps, USA
	The Consultative Group to Assist the Poor (CGAP), SAD
	The Luxembourg Bankers' Association (ADA ASBL), Luksemburg
	United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), SAD
	United States Agency for International Development (USAID), SAD
	United Nations Development Programme (UNDP), SAD
	United Methodist Committee on Relief (UMCOR), New York, SAD
	World Bank, SAD

Kreditori

 COUNCIL OF EUROPE DEVELOPMENT BANK BANQUE DE DEVELOPPEMENT DU CONSEIL DE L'EUROPE	Council Of Europe Development Bank (CEB)
 European Bank for Reconstruction and Development	European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)
 FONDATION GRAMEEN CRÉDIT AGRICOLE Microfinance & Social Business	FOUNDATION GRAMEEN CREDIT AGRICOLE MICROFINANCE
 INTESA SANPAOLO BANKA Bosna i Hercegovina	Intesa Sanpaolo banka BiH
 KfW Bank aus Verantwortung	Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW), Njemačka
 FMO Entrepreneurial Development Bank	Nederlandse Financierings-Maatschappij voor Ontwikkelingslanden N.V. (FMO)
 NLB Banka	NLB banka dd Sarajevo
 Raiffeisen BANK	Raiffeisen BANK BiH
 SBERBANK	Sberbank BH dd
 GREEN FOR GROWTH FUND SOUTHEAST EUROPE INVESTING IN ENERGY EFFICIENCY	The Green for Growth Fund (GGF), Luksemburg
 EFSE EUROPEAN FUND FOR SOUTHEAST EUROPE	The European Fund for Southeast Europe (EFSE), Holandija
 GREEN FOR GROWTH FUND SOUTHEAST EUROPE INVESTING IN ENERGY EFFICIENCY AND RENEWABLE ENERGY	The Green for Growth Fund (GGF), Holandija
 Triple Jump	Triple Jump
 UniCredit Bank	Unicredit Banka Mostar

Ovaj Bilten je namijenjen, klijentima, partnerima i poslovnim saradnicima Partner MKF, kao generalni izvor informacija o organizaciji i njenim aktivnostima. Partner MKF je kreirao ovaj dokument sa velikom pažnjom, prema najboljim svojim znanjima i uvjerenjima. Partner MKF je poduzeo razumne korake kako bi osigurao tačnost informacija i podataka prezentiranih u ovom Biltenu. Ukoliko ništa ne ukaže na suprotno, podaci se ne provjeravaju. Međutim, Partner MKF ne garantuje za sadržaj i kompletnost informacija, i ne preuzima nikakvu odgovornost za gubitke koji bi mogli nastati od korištenja datih informacija. Mišljenja izražena u ovom dokumentu su mišljenja Partner MKF u vrijeme pisanja i podliježu promjeni u bilo koje vrijeme, bez prethodnog obavještenja. Ovaj dokument služi samo u svrhu informisanja i isključivo za korištenje od strane primaoca. Niti jedna informacija sadržana u ovom Biltenu ne predstavlja zahtjev, ponudu, mišljenje ili preporuku od strane Partner MKF; niti je namijenjena za donošenje odluka o investiranju. Dostupne informacije nisu namijenjene za korištenje ili distribuciju od strane bilo kojeg lica ili entiteta, u bilo kojoj nadležnosti ili zemlji, u kojoj bi takvo korištenje ili distribucija bila u suprotnosti sa zakonom ili regulativama. Ovaj Bilten je intelektualno vlasništvo Partner MKF. Kopiranje, objavljivanje ili distribucija sadržaja ovog Biltena je zabranjena bez prethodne pismene saglasnosti od strane Partner MKF.